851/10

Den 20. september 2010 blev i sag nr. 77.229:

xxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxxxx xxx xxx
xxxx xxxxxx

mod

Industriens Pensionsforsikring A/S
Nørre Farimagsgade 3
1364 København K

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der er omfattet af en arbejdsmarkedspension hos Industriens Pensionsforsikring A/S, klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at udbetale invalidepension med mere end 3 års tilbagevirkende kraft forud for ansøgningstidspunktet.

Selskabet er af den opfattelse, at kravet forud for de 3 år er bortfaldet på grund af forældelse.

Klageren, der er født i 1953, indgav den 14/5 2009 ansøgning om helbredsbetingede ydelser. Vedlagt ansøgningen var dokumentation for klagerens helbredstilstand, herunder psykiatrisk speciallægeerklæring af 16/3 2002, hvoraf fremgår:

> "Skadelidte har uddannelse som smed, klejnsmed, elektriker har arbejdet som smed, skibsbygger og, som formand for elektrikere på L. indtil han blev udsat for en af sine talrige arbejdsulykker i 1994 under en stor brandkatastrofe på L.S. Siden da læreruddannelse på … Seminarium og arbejde med undervisning af adfærdsvanskelige unge indtil sidste arbejdsulykke i dec. 2000. Siden da helt sporadisk tilknytning til arbejdsmarked.
> …
> Efter ulykkerne 1994 blev skadelidte mere rodløs, har siden ikke kunnet holde sig til et job ret længe ad gangen, er blevet mere irritabel og lidt mere hensynsløs overfor egen sikkerhed (påtog sig job på 55 m høj skorsten i olieraffinaderi m.m.), men har i øvrigt ikke udvist markant personlighedsændring.
> …
> August 2000 blev skadelidte ansat på …, som er en institution for svært adfærdsvanskelige unge. Som nedenstående beskrevet endte ansættelsen på … brat med en voldsom konfrontation med 5 voldsomme unge, hvorefter skadelidte er ophørt der og siden gennem ½ år har

ernæret sig ved vikarjobs på en lignende institution i … indtil endelig sygemelding primo august 2001. Skadelidte har ikke været i arbejde siden."

I psykologstatus attest dateret 28/1 2003 udarbejdet af cand. psyk. fremgår:

"**Konklusion:**

Der kan ikke gives nogen entydige svar på hvilke jobs som [klager] vil kunne bestride. Der ses positiv udvikling i [klagers] evne til at håndtere stress i forhold til jobsituationer, men han har efterreaktioner som f.eks. kendes hos bankpersonale efter voldsomme røverisituationer. Det er erfaringen at disse eftervirkninger med tiden kan bedres, hvis man bliver tilstrækkeligt beskyttet i forbindelse med opbygningen af sin erhvervsevne igen. Jeg vil anbefale at man i samarbejde med [klager] finder nogle fagligt relevante job og støtter hans fortsatte udvikling af sin arbejdsevne."

Af kommunens akter fremgår endvidere:

"17 02 03

Opringning fra pgl..
Pgl. oplyser, at han tror ikke at A-kasse vil vurdere ham til rådighed, eftersom at han jo har et erhvervsevnetab på 40%.
Desuden mangler A-kasse vurderinger herfra fra arbejdsprøvningen og optræningen.
…
02.07.03
…
Vedr. beskæftigelse:
Pgl. oplyser, at han både er enig i T.T.'s og P.K.'s vurdering og at han godt kan varetage beskæftigelse på ordinære vilkår. Det kommer bare an på hvad for en job type der er tale om. Pgl. er bare meget pessimistisk i forhold til at han nogen sinde opnår nogen form for beskæftigelse igen pga. hans begrænsninger og alder. Pgl. vil ellers hellere end gerne have et arbejde igen oplyser han.

Vedr. evt. ny revalideringsplan:
Pgl. oplyser, at han selv vurderer at det ikke kan betale sig at iværksætte yderligere revalideringsforanstaltninger eftersom, pgl. alligevel aldrig får arbejde inden for de områder man revaliderer ham i pga. hans alder. Pgl. oplyser, at han f.eks. har undersøgt om han kunne køre noget fragtkørsel eller lign., men det kunne han jo heller ikke få job som. Det kunne han ellers godt forestille sig at han kunne klare og ville syntes om. Han vil også gerne have arbejde inde for det han lavede på K.K., men det er også helt umuligt at få job som siger pgl. Pgl. har desuden slet ingen tiltro til at han kan hjælpes videre i jobsøgning gennem AF.
Han kender ikke til nogen der har fået job herigennem."

Endvidere fremgår af kommunens akter ved opfølgning den 26/6 2003:

"Status:
Pgl. er igen sygemeldt fra A-kasse pga, psykiske problemer.
…
Helbred:
Pgl. oplyser, at han ikke kan fungere på arbejdsmarkedet på ordinære vilkår. Der er simpelthen for mange begrænsninger i hans arbejdsevne. Pgl. skal arbejde et sted hvor der ik-

> ke er særlig mange mennesker og hvor han ikke føler sig truet på nogen måde. Der må ikke være unge mennesker tilstede og der må ikke være nogen form for risikofaktorer i arbejdet, Han skal desuden ikke have for meget ansvar eller for stort et pres.
>
> Pgl.s egen vurdering:
> Pgl. vurderer at han ikke kan bestride ordinær beskæftigelse men kan arbejde som f.eks. pedel eller lign.
>
> Vurdering herfra:
> Pgl.s tidligere sygeperioder taget i betragtning og de revalideringsforanstaltninger der er iværksat vurderer u.t. ikke at pgl. kan reetableres på arbejdsmarkedet ordinært. Han fleksjobgodkendes derfor iht § 71 i lov om aktiv social politik pga varige psykiske problemer."

Klageren var ansat i fleksjob i perioden fra den 2/8 2004 til den 31/12 2008, hvor han var beskæftiget som smed/arbejdsmand i 4 timer og 40 min. dagligt. Klageren havde i fleksjobbet nogle funktioner, hvor han kunne arbejde alene uden indblanding fra andre.

Den 29/4 2008 blev klageren sygemeldt fra sit fleksjob og den 1/2 2009 blev han tilkendt førtidspension.

Klageren indgav herefter ansøgning om helbredsbetingede ydelser den 14/5 2009 til indklagede selskab.

Sagen var tillige blevet anmeldt til Arbejdsskadestyrelsen, og den 21/8 2009 vurderede Arbejdsskadestyrelsen klagerens tab af erhvervsevne som følge af arbejdsskaden til 65 %. Af afgørelsen fremgår desuden:

> "Vi traf den 27. september 2002 afgørelse om, at du som følge af arbejdsskaden havde et varigt mén på 15 procent. Vi lagde vægt på, at du havde gener i form af irritabilitet, vagtsomhed, tristhed og initiativløshed.
>
> Ankestyrelsen tiltrådte den 3. februar 2003 vores afgørelse af 27. september 2002 om at dit varige mén som følge af skaden var 15 procent.
>
> Vi traf den 8. marts 2007 afgørelse om, at dit tab af erhvervsevne var 50 procent. Du var ansat i et fleksjob som smed / arbejdsmand 23,33 timer om ugen hos …"

Den 26/8 2009 afslog selskabet at udbetale invalidesum til klageren, da det var selskabets opfattelse, at kravet var bortfaldet som følge af forældelse. Selskabet anerkendte klagerens ret til udbetaling af invalidepension, børnepension og bidragsfritagelse med

virkning fra den 1/1 2009 under henvisning til, at klagerens sidste bidrag fra arbejdsgiver blev indbetalt i december 2008.

I forbindelse med sagens behandling er sagen blevet forelagt selskabets lægekonsulent, som har vurderet således:

> "Enig i, at der foreligger PTSD i middelsvær grad med baggrund til 2 svære traumatiske katastrofelignende situationer for år tilbage, hhv. 1992 og 2000. Der har været iværksat årelang relevant behandling, og trods dette resterer de ovenfor nævnte symptomer utvivlsomt, og har også gjort det på tidspunktet for psykologstatus januar 2003, altså mere end 2 år efter sidste psykotraume. Ansøger har haft 2 voldsomme psykotraumer, og hovedparten af symptomerne skønnes at være afledte af første psykotraume i 1994. I januar 2003 skønnes behandlingsmulighederne udtømte. Der foreligger en væsentlig funktionsevnenedsættelse med erhvervsevnenedsættelse på 2/3-dele fra dette tidspunkt."

Klageren var utilfreds med selskabets afgørelse, og da selskabet fastholdt afgørelsen, blev sagen indbragt for Ankenævnet for Forsikring.

Klageren har ved sin repræsentant over for nævnet gjort gældende, at selskabet skal anerkende, at klagerens krav på helbredsbetingede ydelser ikke er forældet. Til støtte herfor har klagerens repræsentant i skrivelse af 9/11 2009 anført:

> "Det bemærkes i denne forbindelse, at min klient pr. 1. februar 2009 fik tilkendt førtidspension og således først fra dette tidspunkt har kunne foretage anmeldelse af krav på helbredsbetingede ydelser, hvorfor det gøres gældende, at krav herpå ikke er forældet.
>
> Det bemærkes i denne forbindelse, at min klient netop ikke har haft anledning til at foretage anmeldelse før tilkendelse af førtidspension, idet det først er på dette tidspunkt, at min klients varige erhvervsevnetab er på 2/3-dele."

Selskabet har i svarskrivelse af 10/12 2009 til nævnet anført:

> "På baggrund af attesten af 28. januar 2003 fra T.T., sammenholdt med, at tilstanden angivelig ikke er bedret siden da, har vi vurderet, at [klagers] generelle erhvervsevne fra det tidspunkt har været varigt nedsat med mindst 2/3, og at dette er lægeligt dokumenteret. Vi har samtidig lagt vægt på, at [klager] ifølge kommunens opfølgning den 26. juni 2003 selv vurderede, at han ikke kunne arbejde i ordinær beskæftigelse. Da han også fik bevilget et fleksjob fra kommunen, må [klager] have indset, at hans generelle erhvervsevne var varigt nedsat med mindst 2/3. Dermed var han bekendt med, at der var indtruffet en forsikringsbegivenhed, og han kunne på det tidspunkt have anmeldt sit krav.
> …
> Da vi først modtog [klagers] ansøgning om helbredsbetingede ydelser den 18. maj 2009 var kravet på invalidesum i hht. forsikringsbetingelsernes § 8 faldet bort på grund af forældelse.

Frem til december 2008 arbejdede [klager] i fleksjob, og hans arbejdsgiver indbetalte pensionsbidrag. Derfor kunne [klager] tidligst få udbetalt invalidepension med virkning fra januar 2009, da det efter forsikringsbetingelsernes § 8, stk. 3, er en betingelse for retten til invalidepension, at medlemmet ikke er ansat i fleksjob og at der ikke bliver indbetalt bidrag for medlemmet. Kravet på pension i perioden fra 28. januar 2003 til 2. august 2004 hvor [klager] begyndte at arbejde i fleksjob er ligeledes bortfaldet på grund af forældelse.

Vi henviser i det hele til brev af 26. august 2009 (bilag …)

[klager] har, ved brev af 1. oktober 2009, gennem advokat … klaget over afslaget på udbetaling af invalidepension for perioden før 1. januar 2009, med henvisning til, at arbejdsskadestyrelsen først den 8. marts 2007 fastsatte [klagers] erhvervsevnetab til 50 % og den 21. august satte tabet op til 65 %. Derfor mener han ikke, at kravet kan være forældet (bilag …).

Industriens Pension har med brev af 15. oktober 2009 fastholdt afslaget, bl.a. med henvisning til, at retten til ydelser fra Industriens Pension ikke har nogen sammenhæng med retten til offentlig førtidspension eller afgørelser fra arbejdsskadestyrelsen. Det afgørende er alene, hvornår erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykke er varigt nedsat (bilag …).

Sagen er derefter indbragt for ankenævnet. I sin klage har advokat … gjort gældende, at [klager] først ved bevillingen af offentlig førtidspension den 1. februar 2009 har haft anledning til at anmelde sit krav.

Vi har den 8. december 2009 kort drøftet klagen telefonisk med advokat …, der oplyser, at han mener erhvervsevnetabet var opstået inden den 1. februar 2009. Vi går derfor ud fra, at vi kan se bort fra sidste del af brevets sidste afsnit, der lyder 'Det bemærkes i den forbindelse, at min klient netop ikke har haft anledning til at foretage anmeldelse før tilkendelse af førtidspension, *idet det først er på dette tidspunkt, at min klients varige erhvervsevnetab er på 2/3'.*

Til støtte for vores afgørelse gøres gældende

- Efter de forsikringsbetingelser der var gældende i januar 2003 (vedlagt som bilag) er det efter § 7, stk. 2, og § 8, stk. 2, Industriens Pension der vurderer, hvornår et medlem opfylder betingelserne for at få ret til invalidepension og invalidesum.

- Det fremgår af speciallægeerklæringen af 1. maj 2001, fra T.T., at [klager] på det tidspunkt godt kan arbejde, men han virker rodløs, og har vanskeligt ved at fastholde jobs. Der er dog enkelte jobs han ikke vil kunne bestride, da der ikke må være højder, store maskiner, risiko for brandfare, eller risiko for konfrontationer med unge (bilag …).

- Af psykologstatus af 28. januar 2003 fremgår det, at [klager] siden erklæringen i 2001 blev udarbejdet, ikke har fået det bedre. Cand.psyk. T.T. skriver, at [klager] ikke kan bestride et hvert job, men at der er nogen få jobs han burde kunne fungere i. Det fremgår af erklæringen, at [klager] på det tidspunkt har været gennem et langvarigt behandlingsforløb, uden bedring af tilstanden (bilag …).

- Sagen har været forelagt lægekonsulent, overlæge på … Hospital ... Han har vurderet, at [klagers] generelle erhvervsevne har været varigt nedsat med 2/3 siden januar 2003 - dvs. 2 år efter sidste psykotraume - da der på det tidspunkt fortsat er symp-

tomer på PTSD i middelsvær grad, og da alle behandlingsmuligheder er udtømte (bilag …).

- Det fremgår af akterne fra kommunen, at [klager] i januar 2003 blev raskmeldt efter endt arbejdsprøvning ved …, men han blev igen sygemeldt i A-kassen fra den 20. maj 2003, uden at han i den mellemliggende periode har været i beskæftigelse (bilag …).

  Da der ikke er lægelig dokumentation for, at [klagers] helbredstilstand på det tidspunkt var væsentlig bedre, er det ikke vores vurdering, at raskmeldingen var udtryk for, at [klager] havde genvundet sin erhvervsevne i den periode.

  [klager] arbejdede lidt over 23 timer om ugen i fleksjobbet på …, men der var tale om et arbejde på meget specielle vilkår. [klager] arbejdede bl.a. alene, helt uden indblanding fra andre. Da [klager] på grund af ændringer på arbejdspladsen ikke længere kunne arbejde alene, måtte han opgive arbejdet, og det var ikke muligt at finde et andet fleksjob (bilag …).

- Det er derfor vores vurdering, at fleksjobbet trods den relativ høje ugentlige arbejdstid ikke kan ses som en indikation for, at [klager] havde en væsentlig arbejdsevne i alle erhverv, da et krav om arbejde helt uden kontakt med andre udelukker langt de fleste jobfunktioner.

- På den baggrund har vi vurderet, at [klager] fra psykologstatus af 28. januar 2003 har haft en lægelig dokumenteret varig nedsættelse af sin generelle erhvervsevne med mindst 2/3 på grund af sygdom eller ulykke, og at han derfor fra dette tidspunkt opfyldte betingelserne for ret til invalidesum og invalidepension, jf. forsikringsbetingelsernes §§ 7 og 8.

- Selvom [klagers] krav mod Industriens Pension er omfattet af den dagældende forsikringsaftalelovs forældelsesregel, har Industriens Pension valgt at vurdere forældelsen efter reglen i de nugældende forsikringsbetingelser, hvorefter kravet bortfalder 3 år efter den forsikrede fik viden om forsikringsbegivenhedens indtræden (bilag …).

  Industriens Pension er berettiget til at bruge denne bestemmelse i stedet for § 29 i den tidligere gældende forsikringsaftalelov, da den er mere gunstig for den forsikrede, idet forældelsen indtræder 3 år efter den forsikrede fik viden om forsikringsbegivenhedens indtræden, og ikke allerede 2 kalenderår efter udgangen af det kalenderår, hvor den forsikrede fik viden om forsikringsbegivenheden.

- Vi har vurderet, at [klager] senest har været klar over, at hans generelle erhvervsevne var varigt nedsat, da han den 26. juni 2003 blev bevilget et fleksjob, bl.a. på baggrund af hans egen vurdering af, at han ikke ville kunne arbejde på normale vilkår.

  Da vi først modtog [klagers] ansøgning om helbredsbetingede ydelser den 18. maj 2009, er de ydelser der var forfaldne til betaling før 18. maj 2006 bortfaldet. Det betyder, at [klager] ikke har ret til invalidesum eller invalidepension for perioden 28. januar 2003 til 2. august 2004, hvor [klager] begyndte i fleksjob.

- Advokat … skriver i klage af 9. november 2009, at han først mener [klager] havde anledning til at anmelde sit krav efter bevillingen af offentlig førtidspension.

- Efter bestemmelsen om forældelse (§ 30 i forsikringsbetingelserne vedlagt som bilag …) bortfalder kravet 3 år efter den forsikrede fik viden om forsikringsbegivenhedens indtræden.

  Forsikringsbegivenheden er i henhold til forsikringsbetingelserne en varig nedsættelse af den generelle erhvervsevne med henholdsvis halvdelen eller 2/3 af helbredsmæssige årsager, jf. forsikringsbetingelsernes § 7 og § 8. Derimod har bevilling af offentlig førtidspension ikke nogen indflydelse på, om forsikringsbegivenheden anses for indtrådt.

  Da [klager] selv forud for bevillingen af fleksjob den 26. juni 2003 vurderede, at han ikke kunne arbejde på normale vilkår, var han vidende om, at hans erhvervsevne var varigt nedsat, og derfor begynder forældelsen. At der senere kommer afgørelser fra arbejdsskadestyrelsen og kommunen betyder ikke, at forældelsesfristen frem da har været suspenderet. Vi henviser i den forbindelse til ankenævnets kendelse i sag nr. 70.352 (bilag …).

- På den baggrund fastholder vi, at de ydelser der kunne være udbetalt inden den 18. maj 2006 - dvs. mere end 3 år inden [klager] anmeldte sit krav - er bortfaldet på grund af forældelse."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"§ 7 Invalidesum
Ret til invalidesum indtræder, når den forsikredes erhvervsevne efter forsikringens ikrafttræden før det fyldte 60. år på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med halvdelen eller mere af den fulde erhvervsevne. Det tidspunkt, hvor erhvervsevnen anses for varigt nedsat, er, når det er lægeligt dokumenteret, at erhvervsevnenedsættelsen er varig, og helbredstilstanden ikke kan forventes at blive bedre (skadestidspunktet).
…
§ 8 Invalidepension og bidragsfritagelse
Ret til invalidepension og/eller bidragsfritagelse indtræder, når den forsikredes erhvervsevne efter forsikringens ikrafttræden før det fyldte 60. år på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne. Det tidspunkt, hvor erhvervsevnen anses for varigt nedsat, er, når det er lægeligt dokumenteret, at erhvervsevnenedsættelsen er varig, og helbredstilstanden ikke kan forventes at blive bedre (skadestidspunktet).
…
Stk. 3
Retten til invalidepension og/eller bidragsfritagelse suspenderes, hvis der bliver indbetalt bidrag i henhold til § 1, stk. 1, eller den forsikrede er ansat i et fleksjob.
…
§ 30 Forældelse
Krav på ydelser fra Industriens Pension bortfalder på grund af forældelse 3 år efter, forsikrede fik viden om, at forsikringsbegivenheden var indtrådt. Kravet bortfalder dog senest 10 år efter, forsikringsbegivenheden indtrådte, uanset forsikredes viden om forsikringsbegivenheden. I øvrigt gælder dansk rets almindelige regler om forældelse."

Nævnet udtaler:
Indledningsvis bemærker nævnet, at det er ubestridt, at klagerens erhvervsevne nu er nedsat til 1/3.

Efter sin gennemgang af sagen - herunder de kommunale akter - finder nævnet, at selskabet ikke har godtgjort, at klagerens varige erhvervsevnetab er dokumenteret på et tidspunkt, der indebærer, at kravet på invalidesum er forældet før den 11/11 2009, hvor klagen blev modtaget i Ankenævnet for Forsikring.

Nævnet må lægge selskabets oplysning om, at der er indbetalt bidrag fra klagerens arbejdsgiver indtil december 2008, til grund for sagens afgørelse, hvorfor selskabet i overensstemmelse med de for klageren gældende forsikringsbetingelser har været berettiget til at udbetale ydelser i form af invalidepension, børnepension og bidragsfritagelse med virkning fra den 1/1 2009 som sket.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Selskabet, Industriens Pensionsforsikring, skal anerkende, at klagerens krav på invalidesum ikke for er forældet ved indgivelsen af klagen til Ankenævnet for Forsikring, og skal udbetale klageren det ham tilkomne beløb med tillæg af renter i henhold til forsikringsaftalelovens § 24.

Klagen vedrørende helbredsbetingede ydelser kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen